

Museumnieuws

Zeeduivel

Maandag 12 juni 2006 meldde het NOS journaal en vele andere media dat er bij Schmidt Zeevis Rotterdam een reusachtige zeeduivel (*Lopihus piscatorius*) was binnengekomen. Bij deze tot de verbeelding sprekende vis (vandaar de overmatige media-aandacht) is de kop groter dan het hele lichaam, waarvan slechts 25-30% geschikt is voor consumptie. Dat eetbare gedeelte ('de hammen') was door Rotterdamse topkok Herman den Blijker gekocht en stond weldra op de menukaart van zijn restaurant De Engel. Via de microfoon van Radio Rijnmond liet het museum weten zeer geïnteresseerd te zijn in de niet eetbare delen van het zee-monster. Na enig telefoonverkeer bleek dat zowel de Rotterdamse vis-handel als de restauranthouder daar wel oren naar hadden. Resultaat: op dinsdagavond 13 juni droegen de conservator en de collectiebeheerder vissen Frans de Jong samen de op ijs liggende kop en ruggengraat van de vishandel aan het Vasteland naar het op steenworp afstand gelegen museum.

Het museum zal de ruggengraat skeletteren en de kop compleet in 70% alcohol conserveren. De circa 1.80 meter lange zeeduivel woog volgens Schmidt Zeevis zonder ingewanden 37 kilo, wat neerkomt op een geschat lichaamsgewicht

Zeeduivel met aanwinstnummer 06-054 (foto: Kees Moeliker)

van maximaal 50 kilo. De zwaarste en grootste zeeduivel die ooit gevangen werd, woog 57.7 kilo en was twee meter lang. De meeste zeeduivels die via de visserij aan land komen zijn niet zwaarder dan 10 kilo. De zeeduivel leeft tot op een diepte van 1000 meter in de oostelijke Atlantische Oceaan, de Middellandse Zee en de Zwarte Zee. In de Noordzee komen sporadisch uitsluitend jonge (kleine) exemplaren voor. De aanwinst, die in het register nummer 06-054 heeft gekregen, werd op 9 juni 2006 op 200 meter diepte (met een net) gevangen door kapitein Petter Soergaard van de Noorse vissersboot Gaardsøy nabij het eiland Frøya voor de kust van Noorwegen, op 61° 45' Noorderbreedte.

In de collectie van het NMR bevinden zich één opgezette, circa een meter lange zeeduivel van onbekende herkomst, en twee hele kleintjes op alcohol, afkomstig van Texel en Bretagne, beide uit 1979. De kop van deze reus is een welkome aanvulling, waarvoor dank aan Herman den Blijker en Schmidt Zeevis. Eerder dit jaar ontving het museum van en via Klaas Post twee zeer bijzondere vissen uit de Noordzee, hierover meer in de volgende Straatgras.

Manuel Kneepkens: Beestjes

De Rotterdamse Duurzaamheids Club (RDC) - een groep vertegenwoordigers uit bedrijfsleven, wetenschap, overheid en cultuur die ruim tien jaar lang oplossingen zocht voor duurzaamheidsproblemen - heft zichzelf op omdat de formule zichzelf heeft overleefd. Bij wijze van afscheid vraagt de club dichter Manuel Kneepkens om zich door de collectie van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam poëtisch te laten inspireren en het museum krijgt het verzoek om de door Kneepkens bezongen collectiestukken te fotograferen en het geheel van een voorwoord te voorzien. Uitgeverij Tortuga staat klaar om er een mooie bundel van te maken in haar prestigieuze *Testudo* reeks, en het museum maakt er een klein tentoonstellingsproject van. De dichter heeft zijn spreekwoordelijke vrijheid optimaal benut door er heerlijk op los te associëren tussen de huidpreparaten. In 'Beestjes' - de titel is van Kneepkens zelf - ziet hij de opgezette manenwolf als de boze bladenman, associeert hij de koekoek met de waarheid en leren wij dat onze oievaar in Egypte overwin-

Norvus pinbariana, Zuid-Limburg, juli 1959 (foto: Kees Moeliker)

tert. En: na het zien van opgeprikte vlinders vertrouwt hij bespiegelingen over rupsenhaar en een zich in een slipje ontpoppende Atalanta aan het papier toe.

'Beestjes' met 23 gedichten van Manuel Kneepkens, evenveel foto's van Kees Moeliker, een voorwoord van Jelle Reumer en een nawoord van de RDC verschijnt 5 september bij Tortuga (56 pagina's, ISBN 10-90-76064-05-9). Vanaf 6 september kunnen bezoekers met de dichtbundel in de hand door de tentoonstellingszalen van het museum dwalen, op zoek naar de 'Beestjes van Kneepkens'. Het is een succesformule die wij voor de doelgroep van 6-11 jarigen speurtocht noemen. Voor bezoekers die de prachtige bundel niet willen kopen in de Museumwinkel, zetten wij t/m 3 december 2006 de gedichten (een beetje verstoppt) bij de betreffende collectiestukken.

Tentoonstellingsagenda

t/m 29 OKTOBER 2006
WERKPAARDEN & TROETELDIEREN

t/m 19 november 2006
RUNDREIS OM DE WERELD

6 september t/m 3 december 2006
BEESTJES
dieren uit de collectie, gedichten van Manuel Kneepkens

9 september t/m 5 november 2006
DRAAKJES MET VEREN
vliegende dino's uit China

14 november 2006 t/m 13 mei 2007
DE GROTE HUISMUS TENTOONSTELLING
cultuur en natuur van *Passer domesticus*

[Colofon]

Straatgras is een kwartaaluitgave van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam waarin opgenomen mededelingen van de Vereniging Natuurmuseum Rotterdam N.M.R.
ISSN: 0923-9286

Correspondentie: Postbus 23452

3001 KL Rotterdam

Adres:

Natuurhistorisch Museum Rotterdam

Westzeedijk 345 (Museumpark)

3015 AA Rotterdam

telefoon: 010 - 436 42 22

e-mail: info@nmr.nl

homepage: www.nmr.nl

(Eind)redactie: Kees Moeliker

Ontwerp & opmaak:

Jaap van Leeuwen

Druk: Snoeck-Ducaju, Gent

Oplage: 800 ex.

Tekst: Kees Moeliker, Chrétienne

Vuijst, Anne Schulp, Jelle Reumer,

Erwin Kompanje en Hans Post

Beeldmateriaal: Portia Sloane, Natural

History Museum Beijing, Graatsma in

vorm, Marc & Robin Abrahams, Hans

Post, Jelle Reumer, Erwin Kompanje en

Kees Moeliker

Losse nummers: € 3,50

www.nmr.nl